

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ครั้งที่ ๗
วันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

กรรมการวิสามัญผู้มาประชุม คือ

๑. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ประธานคณะกรรมการวิสามัญ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิศักดิ์ ลาภเจริญทรัพย์	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก อู๊ด เปื้องบน	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สอง
๔. นางสาวอรจิต สิงคาลวณิช	รองประธานคณะกรรมการวิสามัญ คนที่สาม
๕. นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข	เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ
๖. พลเรือเอก ธราธร ขจิตสวรณ	โฆษกคณะกรรมการวิสามัญ
๗. พลเอก พิรุณ แฉ้วพลสง	กรรมการวิสามัญและประธานที่ปรึกษา
๘. ศาสตราจารย์สม จาตุศรีพิทักษ์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๙. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	กรรมการวิสามัญและที่ปรึกษา
๑๐. พลอากาศเอก จีรวัฒน์ มุลศาสตร	กรรมการวิสามัญ
๑๑. พลเอก ฉัตรเฉลิม เฉลิมสุข	กรรมการวิสามัญ
๑๒. พลอากาศเอก ณรงค์ศักดิ์ สันขพงศ์	กรรมการวิสามัญ
๑๓. ศาสตราจารย์พิเศษภัทรศักดิ์ วรรณแสง	กรรมการวิสามัญ
๑๔. นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด	กรรมการวิสามัญ
๑๕. พลเอก วิชญ์ เทพหัสดิน ณ อยุธยา	กรรมการวิสามัญ
๑๖. นายศรีศักดิ์ ว่องส้งสาร	กรรมการวิสามัญ
๑๗. นายสมพร เทพสิทธา	กรรมการวิสามัญ
๑๘. พลเอก สกล ชื่นตระกูล	กรรมการวิสามัญ
๑๙. พลเอก สมหมาย เกาฏีระ	กรรมการวิสามัญ
๒๐. นายสุพันธุ์ มงคลสุธี	กรรมการวิสามัญ
๒๑. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการวิสามัญ
๒๒. ศาสตราจารย์อุดม รัฐอมฤต	กรรมการวิสามัญ
๒๓. ว่าที่ร้อยตรี วันชัย ใจกุล	กรรมการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญผู้ลาประชุม คือ

๑. พลเอก วรพงษ์ สง่าเนตร	กรรมการวิสามัญ
๒. พลเอก อภิรัชต์ คงสมพงษ์	กรรมการวิสามัญ

๓. นางนรรัตน์ พิมเสน
๔. นายปกรณ์ นิลประพันธ์

กรรมการวิสามัญ
กรรมการวิสามัญ

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ คือ

- นางสาวสรญา โสภาเจริญวงศ์

นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานคณะกรรมการวิสามัญ ๓
สำนักกรรมการ ๒

ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักนายกรัฐมนตรี

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- นายพัชโรดม ลิ้มปิยะเรียม

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายเทคโนโลยี

หน่วยงานอิสระของรัฐ

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๑. นายวิชาญ อนงค์
๒. นายชูสิทธิ์ ลิขิตมันชัย

ผู้อำนวยการฝ่ายจัดการเลือกตั้ง
และการออกเสียงประชามติ ๔
นิติกร

ผู้แปรญัตติ คือ

นายสมชาย แสวงการ

สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นางสาวอุไรวรรณ รังคะอุไร
๒. พลตรี เอกกมล สิ้นหนัง
๓. นายธวัชชัย พันธุ์รัตน์
๔. ดาบตำรวจ สุเมธ แสงโพธิ์

ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายสมพร เทพสิทธา
ผู้เชี่ยวชาญประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พลเอก พิรุณ แฉ่วพลสง
ผู้ชำนาญการประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นางสาวอรจิต สิงคาลวนิช
ผู้ช่วยดำเนินงานประจำตัว
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
นายมนตรี ศรีเอี่ยมสะอาด

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมาธิการวิสามัญมาครบองค์ประชุมแล้ว ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธาน คณะกรรมาธิการวิสามัญ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปผลได้ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๑.๑ เอกสารประกอบการพิจารณา (ปรากฏนอกแฟ้มเอกสาร) ได้แก่

๑.๑.๑ สรุปประเด็นคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ รวมจำนวน ๗ คำแปรญัตติ

๑.๑.๒ ตารางคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ (เรียงรายมาตรา)

๑.๒ สืบเนื่องจากการเปิดรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (www.senate.go.th) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่วันอังคารที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงวันอังคารที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๐ ซึ่งขณะนี้ มีผู้แสดงความเห็นทางเว็บไซต์ดังกล่าว จำนวน ๑ ราย คือ นักวิชาการ ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี เพศชาย อายุระหว่าง ๕๐ - ๖๐ ปี โดยแสดงความเห็นว่า ควรมีการปรับปรุงในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๔๐ - ๔๒ และมีข้อเสนอแนะ ๖ ประเด็น ดังนี้

๑.๒.๑ ประเด็นการคัดค้านการเลือกสมาชิกวุฒิสภาแต่ละระดับ

- ควรกำหนดให้ประชาชนทั่วไปมีสิทธิในการคัดค้านด้วย ซึ่งหากกำหนด เฉพาะผู้สมัคร อาจเป็นช่องโหว่ของการทุจริต

๑.๒.๒ ประเด็นการแบ่งกลุ่ม

- ควรพิจารณากลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ กลุ่มอุตสาหกรรมเก่า และอุตสาหกรรมใหม่

๑.๒.๓ ประเด็นการประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเลือก

- ควรให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคนรับทราบข้อมูลอย่างทั่วถึง โดยเผยแพร่บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกผ่านทางเว็บไซต์ และแจ้งผู้มีสิทธิเลือกทราบทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๑.๒.๔ ประเด็นการแนะนำตัว

- ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า การกระทำใดเข้าข่ายการแนะนำตัว เช่น การโพสต์ ทางเฟซบุ๊ก การส่งรูปผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ การแจกหนังสือ เป็นต้น

๑.๒.๕ ประเด็นระยะเวลาในการดำเนินการเลือกในระดับต่าง ๆ

- ควรพิจารณาระยะเวลาอย่างรอบคอบเพื่อรองรับสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น การทุจริต การร้องเรียน และการฟ้องร้องคดีต่อศาล

๑.๒.๖ ประเด็นการช่วยเหลือผู้สมัครให้ได้รับเลือก

- ควรกำหนดความรับผิดชอบแก่คณะกรรมการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ ในองค์กรอิสระ หากเข้าข่ายกระทำความผิดดังกล่าว และเสนอตัด “ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นใดในพรรคการเมือง” ออก เนื่องจากอาจหมายรวมถึงประชาชนซึ่งเป็นเพียงสมาชิกพรรคการเมือง รวมทั้งกำหนดนิยามคำว่า

“การช่วยเหลือ” ให้ชัดเจนว่า การกระทำใดเข้าข่ายการช่วยเหลือ เช่น การแสดงทัศนคติทั่วไป การกล่าวถึงผู้สมัครเชิงบวกเชิงลบ การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน การโพสต์ทางเฟซบุ๊กหรือแอปพลิเคชันไลน์ เป็นต้น

ที่ประชุมรับทราบ ข้อ ๑.๑ - ๑.๒ และเห็นควรนำมาประกอบการพิจารณาต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

ไม่มี เนื่องจากที่ประชุมมีมติให้รับรองบันทึกการประชุมของวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ ในทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

๓.๑ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. พร้อมคำแปรญัตติ

สืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่แล้ว ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาคำแปรญัตติซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงว่า การแปรญัตติในประเด็นหลัก ได้แก่ เรื่องการแบ่งกลุ่ม (มาตรา ๑๑) และกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ (มาตรา ๔๐ - ๔๒) โดยมีผู้ยื่นคำแปรญัตติในประเด็นดังกล่าว ได้แก่ คำแปรญัตติ ลำดับที่ ๕ (นายสมชาย แสวงการ และ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร) และคำแปรญัตติ ลำดับที่ ๗ (นายเจตน์ ศิรธรานนท์) ดังนั้น จึงเห็นควรเชิญผู้แปรญัตติดังกล่าว เข้าร่วมให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาในประเด็นดังกล่าวในเบื้องต้น ทั้งนี้ จะมีการเชิญผู้แปรญัตติทั้งหมด ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ เพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

สำหรับการชี้แจงคำแปรญัตติในครั้งนี้ ผู้แปรญัตติในคำแปรญัตติ ลำดับที่ ๕ คือ นายสมชาย แสวงการ เพียงท่านเดียวที่สามารถเข้าร่วมให้ข้อมูลในครั้งนี้ได้ สรุปผลการชี้แจง ดังนี้

เนื่องด้วยประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งอำนาจอธิปไตยเป็นอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศโดยแบ่งเป็น ๓ ลักษณะ คือ อำนาจอธิปไตย อำนาจบริหาร และอำนาจอตุลาการ ทั้งนี้ อำนาจอธิปไตย หรือสถาบันนิติบัญญัติ ซึ่งมีรูปแบบเป็นสภาคู่ ประกอบด้วย สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา สำหรับกรณีวุฒิสภา มีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบถ่วงดุลองกฎหมายและมิได้มีที่มาจากสภาเชื้อชาติหรือสภาท้องถิ่นแบบสาธารณรัฐฝรั่งเศส บทบาทหน้าที่จึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หรือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ หรือรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ได้มีการกำหนดรูปแบบที่มาของวุฒิสภา เพื่อจะแก้ไขปัญหาดังกล่าว ว่าจะจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาจากการเลือกตั้ง จากการสรรหา หรือจากการเลือกกันเอง เป็นต้น แต่ด้วยปัจจัยทางการเมืองหรือมีการเปลี่ยนแปลงอุดมการณ์ทางการเมือง อันเป็นเหตุให้เกิดปัญหาบางประการ เช่น สมาชิกวุฒิสภาไม่ได้มาจากการเลือกตั้งโดยตรง อาจถูกเรียกว่า สมาชิกวุฒิสภาลากตัง อย่างไรก็ตามในวิธีการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาของประเทศไทยนั้น ประเทศมาเลเซียก็มีการใช้รูปแบบดังกล่าว และสามารถที่จะปฏิบัติงานได้ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่ามีข้อดีมากกว่าข้อเสีย ทั้งนี้ อาจต้องมีการปรับระบบการสรรหาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เนื่องจากกลุ่มตัวแทนอาชีพอาจจะแคบเกินไป เช่น กรณีตัวแทนกลุ่มแรงงาน อาจไม่ได้กลุ่มตัวแทนจากชาวประมงพื้นบ้าน แต่ผู้ได้รับการสรรหาเป็นตัวแทนกลุ่มนายทุนแรงงานเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาดังกล่าวนี้นี้สามารถแก้ไขได้ โดยการจำแนกกลุ่มอาชีพให้ชัดเจน แต่กรณีตาม

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เสนอ) มีการแบ่งกลุ่มจำนวน ๒๐ กลุ่ม ซึ่งมีจำนวนมากเกินไป จึงควรที่จะแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการจัดการสรรหาให้ได้ตัวแทนกลุ่มอาชีพที่แท้จริง โดยป้องกันมิให้ผู้สมัครที่มีอาชีพหลายอาชีพ มาสมัครในอาชีพที่ ๒ หรืออาชีพที่ ๓ เป็นต้น ส่วนกระบวนการสรรหาตามรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ปรากฏจุดอ่อนในองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งมีจำนวน ๗ ท่าน อาจไม่เพียงพอ จึงควรกำหนดเพิ่มเป็น ๑๕ ท่าน โดยมีผู้แทนจากภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมด้วย ไม่ว่าจะเป็นองค์กรอิสระ สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันวิจัยต่าง ๆ เป็นต้น

นอกจากนี้ ผลงานวิจัยของผู้แปรญัตติ ซึ่งได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตัวแทนกลุ่มแต่ละกลุ่ม และให้ประชาชนทั้งประเทศเป็นผู้ทำหน้าที่เลือก แต่ด้วยข้อจำกัดของรัฐธรรมนูญที่มีการกำหนดให้วุฒิสภามาจากการเลือกกันเองนั้น จึงทำให้ต้องกำหนดการแบ่งกลุ่มและรูปแบบของกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามคำแปรญัตติดังกล่าว ซึ่งอาจจะมิใช่รูปแบบที่ดีเท่าที่ควร แต่ได้พยายามนำวิธีการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และรัฐธรรมนูญฯ พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาประกอบการพิจารณา เพื่อนำมาสู่ช่องทางที่จะสามารถดำเนินการได้ สำหรับประเด็นการแบ่งกลุ่มมีการเสนอเป็น ๑๐ กลุ่ม เพื่อเป็นการเปิดกว้าง ซึ่งกรณีกลุ่มสตรีนั้น เนื่องจากมิได้เป็นการระบุอาชีพ กลุ่มสตรีอาจเห็นว่าจะถูกกำหนดให้อยู่ในกลุ่มนี้เท่านั้น จึงได้มีการกำหนดให้อยู่ในกลุ่มภาคประชาสังคมและเพื่อพัฒนาสังคมที่ทำงานด้านสตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ทพพลภาพ ตามคำแปรญัตติ

สำหรับกรณีผู้สมัครมีการกำหนดรูปแบบผู้สมัครรับเลือก เป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ผู้สมัครแบบอิสระ และผู้สมัครซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กร ทั้งนี้ หากกำหนดให้ผู้สมัครดำเนินการสมัครอย่างอิสระ อาจทำให้มีการทุจริตได้ง่ายขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเกณฑ์บุคคลที่มีได้ประสงค์เป็นสมาชิกวุฒิสภาเพื่อลงสมัคร ในการเลือกผู้สมัครรายอื่น หรือการขายเสียงเพื่อเลือกผู้สมัครรายอื่น ซึ่งปัญหาดังกล่าวก็จะเกิดขึ้นได้ เพียงแต่หากใช้รูปแบบผู้สมัครในประเภทตัวแทนขององค์กรอาจมีการตกลงกันเองในพื้นที่เพื่อให้ได้ผู้แทนใน ๑๐ กลุ่มดังกล่าว รวมทั้งค่าธรรมเนียมการสมัครของผู้สมัครกำหนดเป็นจำนวน ๕,๐๐๐ บาท เพื่อป้องกันพรรคการเมืองนำบุคคลมาลงสมัครได้ยากขึ้นอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ตามคำแปรญัตติ เป็นการเสนอในรูปแบบที่มีแนวคิดของวุฒิสภาเป็นสภาของผู้ทรงวุฒิ ซึ่งประเทศไทยไม่สามารถดำเนินการได้ถึงขั้นการเป็นสภาของพลเมือง จึงขอเสนอรูปแบบในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาทั้งสามระดับ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญ

กรรมวิธีการวิสามัญ ในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ แสดงความเห็นว่าการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวางซึ่งมีความเห็นในการเป็นตัวแทนของกลุ่มองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ ก็อาจมีการจำกัดตัวบุคคลผู้ลงสมัครได้เช่นกัน ซึ่งแนวคิดรูปแบบของวุฒิสภาจะแตกต่างไปจากเดิม โดยไม่ใช่สภาที่เลี้ยงหรือสภาของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่เป็นสภาถ่วงดุลที่มาจากหลากหลายกลุ่มอาชีพ โดยมีการเสนอให้กำหนดกลุ่มอาชีพเป็น ๕ กลุ่มหรือ ๑๐ กลุ่ม แต่เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า หากมีกลุ่มจำนวนน้อย โอกาสทุจริตจะยิ่งง่ายขึ้น ดังนั้น จึงกำหนดเป็น ๒๐ กลุ่ม เพื่อให้มีกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย ส่วนกรณีแนวคิดเกี่ยวกับผู้สมัครที่เป็นตัวแทนขององค์กรนั้น อาจจะมีปัญหาเกี่ยวกับองค์กรที่มีทั้งจดทะเบียนและไม่จดทะเบียน หรืออาจมีบางกลุ่มในองค์กรที่มีแนวความคิดที่เห็นต่างจากองค์กรเช่นกัน จึงทำให้ต้องกำหนดให้มีการเปิดรับสมัครโดยอิสระ รวมทั้งเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตการเลือก จึงได้มีการกำหนดบทกำหนดโทษของกระบวนการเลือกสมาชิก

วุฒิสภาไว้ด้วยตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ นอกจากนี้ การพิจารณาประเด็นวุฒิสภาในขณะที่มีการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น มีประเด็นการพิจารณาว่าวุฒิสภาควรมีหรือไม่เนื่องจากมีบางประเทศใช้รูปแบบสภาเดียว เช่น สิงคโปร์ เป็นต้น จึงมีการเปิดรับฟังข้อคิดเห็นดังกล่าวจากหลายฝ่าย และเห็นว่าสำหรับประเทศไทยยังคงมีความจำเป็น อีกทั้งยังเป็นช่องทางหนึ่งที่ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมโดยตรงมากขึ้น ส่วนการทุจริตการเลือกหรือการสมยอมกันนั้นย่อมเกิดขึ้นได้ไม่ว่ารูปแบบใดก็ตาม ซึ่งการกำหนดรูปแบบสมาชิกวุฒิสภามาจากกระบวนการเลือกตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ นั้น จึงเป็นการกำหนดสมาชิกวุฒิสภามาจากประชาชนที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อาชีพ ลักษณะ หรือประโยชน์ร่วมกัน หรือทำงานหรือเคยทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของสังคมในการแสดงความคิดเห็น โดยไม่มีการสนับสนุนจากพรรคการเมืองหรือกลุ่มอิทธิพลใด ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญจึงกำหนดเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสมาชิกวุฒิสภาไว้ด้วย ได้แก่ การให้ความเห็นชอบในตำแหน่งสำคัญต่าง ๆ ขององค์กรอิสระ โดยไม่มีอำนาจถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ออกจากตำแหน่ง แต่กำหนดให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทุจริตเกี่ยวกับงบประมาณ และเน้นในเรื่องติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า กระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ นั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีวิธีการดังกล่าวในประเทศใด แต่กระบวนการที่กำหนดไว้นั้นอาจเป็นลักษณะกึ่งทดลอง เพื่อพยายามแก้ไขปัญหากรูปแบบที่มาของวุฒิสภาในอดีตโดยให้มีการเปิดรับสมัครผู้ประสงค์เข้ารับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาอย่างอิสระ ส่วนการสมยอมกันย่อมเป็นไปได้ในสังคมไทย แต่ก็ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินการค่อนข้างสูงเช่นกัน

กรรมาธิการวิสามัญ แสดงความเห็นว่ หากพิจารณาถึงแนวคิดวุฒิสภาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ และผู้แปรญัตติ ยังมีความแตกต่างกัน เนื่องจากผู้แปรญัตติคงมีแนวคิดในเรื่องความเป็นสภาของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ มีแนวคิดที่ประสงค์ให้วุฒิสภาเป็นสภาของพลเมือง ซึ่งหากบรรลุตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ย่อมถือเป็นนวัตกรรมที่ยิ่งใหญ่ของการเมืองไทย ทั้งนี้ ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ยังไม่มีสมาชิกวุฒิสภาที่เป็นตัวแทนของพลเมืองโดยรวม แต่อาจมีเฉพาะประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย ซึ่งเป็นเพียงตัวแทนกลุ่มอาชีพบางส่วนเท่านั้น รวมถึงประเทศที่มีการปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยจะมีแนวโน้มเป็นระบบสภาคู่มากขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยของแต่ละประเทศที่แตกต่างกัน เช่น กรณีประเทศเปรู ปัจจุบันเป็นระบบสภาคู่ เพื่อต้องการให้กลุ่มชาติพันธุ์ได้เข้ามามีส่วนร่วม เป็นต้น แต่กรณีประเทศไทย สภาพของสังคมไทย การแบ่งกลุ่มอาชีพยังขาดความชัดเจน และปัญหาของการทุจริตการเลือกหรือการสมยอมที่จะใช้วิธีการใดในการแก้ไขปัญหานั้น

มติที่ประชุม : คณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาแล้วเห็นควรรับฟังข้อมูล เพื่อประกอบการพิจารณาไว้ในเบื้องต้น และมีมติเชิญผู้แปรญัตติอีกครั้งหนึ่ง ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

๓.๒ พิจารณาประเด็นคำแปรญัตติ

๓.๒.๑ คำแปรญัตติที่ ๔ นายธานี อ่อนละเอียด

มาตรา ๘

ประเด็น : การประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด รวมถึงการจ่ายเบี้ยประชุมแก่ผู้ร่วมประชุมซึ่งได้แสดงตนเข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

เหตุผลตามหนังสือคำแปรญัตติ : เพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความชัดเจนซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด และป้องกันปัญหาการตีความกรณีผู้ร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือไม่

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

การให้มีบทบัญญัติมาตราดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีความคล่องตัวและรวดเร็ว ประกอบกับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการกำหนดในเรื่องเบี้ยประชุมของคณะกรรมการไว้แล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๒.๒ คำแปรญัตติที่ ๔ นายธานี อ่อนละเอียด

มาตรา ๑๕

ประเด็น : แก้ไขค่าธรรมเนียมการสมัคร เป็น ๑,๕๐๐ บาท

เหตุผลตามหนังสือคำแปรญัตติ : อัตราค่าสมัครตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ (๒,๕๐๐ บาท) ค่อนข้างสูง เพื่อไม่ให้เป็นการระแกว่าผู้สมัครและเปิดโอกาสแก่ประชาชนในกลุ่มต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมทางการเมือง อีกทั้งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้ที่ไม่ค่อยมีฐานะทางด้านเศรษฐกิจและไม่มีฐานสนับสนุนจากพรรคการเมือง หากกำหนดไว้สูงจะเป็นการกีดกันได้

กรรมการการวิสามัญ ในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีการเสนอให้กำหนดค่าธรรมเนียมการสมัครจำนวน ๕๐๐ บาท แต่เพื่อเป็นการป้องกันผู้สมัครที่ไม่ได้มีความประสงค์เพื่อได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา จึงเห็นควรกำหนดให้สูงขึ้น ประกอบกับสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าจำนวน ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ นอกจากนี้การสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ได้กำหนดค่าธรรมเนียมไว้จำนวน ๑๐,๐๐๐ บาท จึงอาจกำหนดค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในอัตราที่หนึ่งคือ ๕,๐๐๐ บาท อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาประกอบกับความคิดเห็นจากหลายภาคส่วน ปรากฏว่าจำนวน ๕,๐๐๐ บาท เป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูงสำหรับประชาชนที่อาศัยในต่างจังหวัด รวมทั้งผู้ประกอบการอาชีพชาวนา เป็นต้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงกำหนดไว้ในจำนวน ๒,๕๐๐ บาท

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๒.๓ คำแปรญัตติที่ ๓ พลตำรวจโท ศานิตย์ มหาวรร

มาตรา ๖๓/๑

ประเด็น : กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหรือกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสืบสวนสอบสวน มีอำนาจดังต่อไปนี้ เกี่ยวกับการดำเนินการสืบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งและป้องกันมิให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ได้แก่ การเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ การจับกุมบุคคลใด ๆ ที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ การค้น การสอบสวนผู้ต้องหาในคดีความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ รวมถึงการมีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลใดมาให้อัยการหรือส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ เพื่อตรวจสอบ เป็นต้น

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการวิสามัญ

กรรมการวิสามัญ ในฐานะผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้ข้อมูลว่า การกำหนดให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการดำเนินการสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้งและป้องกันมิให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมนั้น มีกำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นการกำหนดให้อำนาจในการเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อตรวจ ค้น ยึด หรืออายัดเอกสารทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานใด และในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นซ้ำ เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกยกย้าย ซุกซ่อน ทำลายหรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม จะเข้าทำการค้นโดยไม่ต้องมีหมายค้นก็ได้ และต้องบันทึกพฤติการณ์แห่งกรณีไว้ เป็นต้น โดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมิได้มีการกำหนดในเรื่องการจับกุมบุคคลใดไว้

กรรมการวิสามัญ ให้ความเห็นว่า ตามคำแปรญัตติดังกล่าวไม่ควรกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่คำแปรญัตติลักษณะดังกล่าวอาจจะเป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ไขปัญหาได้ เช่น กรณีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ (ลักษณะ ๒ การบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง) โดยมีการกำหนดให้กรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตนย่อมมีอำนาจแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจช่วยเหลือได้ กรณีเช่นนี้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับกุมและควบคุมตัวผู้ส่อเข้าเกี่ยวข้องหรือผู้ไม่มีสิทธิยึดถือเงิน ทรัพย์สิน และเอกสารได้เท่าที่จำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานบังคับคดี เป็นต้น ซึ่งมีการกำหนดลักษณะเช่นนี้เพื่อเป็นมาตรการบังคับให้มีการดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตาม หากมีการกำหนดให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถจับกุมบุคคลใด ๆ ได้ อาจ会有ความเสี่ยงต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้

กรรมการวิสามัญ ในสัดส่วนคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ให้ความเห็นว่า กรณีการให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหรือกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายให้ทำการสืบสวน

สอบสวนในการจับกุมบุคคลใดเพื่อดำเนินการสืบสวนหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเลือกตั้ง อาจทำให้ไม่มีความปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานของผู้ทำหน้าที่ดังกล่าวได้ เนื่องจากไม่มีความชำนาญงานหรืออาจเกิดความพลัดพลั้งได้เพราะบุคคลที่กระทำการทุจริตอาจมีลักษณะเป็นเครือข่ายหรือมีอิทธิพล จึงควรกำหนดให้เป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการ ส่วนคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จะเน้นด้านการขอความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการให้ข้อมูลเพื่อประกอบการสืบสวนสอบสวนต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข ทั้งนี้ มอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ ตรวจสอบบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ว่ามีบทบัญญัติในประเด็นดังกล่าวหรือไม่ และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญต่อไป

๓.๒.๔ คำแปรญัตติที่ ๔ นายธานี อ่อนละเอียด

มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕

ประเด็น : บทกำหนดโทษ จำนวน ๑๗ มาตราดังกล่าว ให้ตัดบทลงโทษทางอาญา โดยให้คงไว้ตามร่างเดิมเฉพาะโทษปรับ และการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเท่านั้น

เหตุผลตามหนังสือคำแปรญัตติ : เนื่องจากมาตรา ๗๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้รัฐพึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรงเท่านั้น รวมทั้งหลักการลงโทษทางอาญา ได้แก่ ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู ซึ่งการที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้สมัครยอมไม่สมเหตุสมผล ซึ่งทางปฏิบัติมีเพียงแต่การลงโทษจำคุกและให้รอลงอาญาไว้หรือหากลงโทษจำคุกจริง ในอนาคตอาจมีจำนวนผู้ต้องโทษจากคดีทำนองนี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ประกอบกับข้อเสนอดังกล่าวสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณาการศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีการพิจารณาประเด็นดังกล่าวแล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

๓.๒.๕ คำแปรญัตติที่ ๕ นายสมชาย แสวงการ และพลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร

มาตรา ๘๑

ประเด็น : เพิ่มเติมโทษจำคุก โทษปรับ และระยะเวลาการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งให้สูงขึ้น ในกรณีผู้มีสิทธิเลือกผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อเลือกหรืองดเว้นไม่เลือกผู้ใด จากโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ - ๕ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง กำหนด ๑๐ ปี เป็นจำคุกตั้งแต่ ๑ - ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง กำหนด ๒๐ ปี

ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการวิสามัญ มีการพิจารณาเปรียบเทียบกับบทบัญญัติมาตราอื่น ๆ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ - ๑๐ ปี หรือปรับตั้งแต่ ๒๐,๐๐๐ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๒๐ ปี ซึ่งได้แก่ มาตรา ๖๙ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ มาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๕ นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. มาตรา ๑๖๔ มีการกำหนดฐานความผิดดังกล่าว โดยกำหนดอัตราโทษไว้เช่นเดียวกันกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. มาตรา ๘๑ ดังนั้นอัตราโทษตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ นั้นมีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากศาลย่อมใช้ดุลพินิจตามพฤติการณ์แห่งคดีในการพิจารณาพิพากษาคดี ซึ่งการพิพากษาลงโทษจำคุก ๑๐ ปี ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมีค่อนข้างน้อยมาก

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงว่า บทกำหนดโทษตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ที่มีการใช้คำว่า “ผู้ใด” ย่อมหมายถึงบุคคลใด รวมถึงผู้สมัครด้วย แต่กรณีมาตรา ๘๑ ใช้คำว่า “ผู้มีสิทธิเลือกผู้ใด” ย่อมหมายถึงเฉพาะผู้ที่ได้รับเลือกและมีการประกาศรายชื่อแล้ว จึงมีการกำหนดอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ - ๕ ปี และกรณีบทกำหนดโทษอื่น ๆ ที่กำหนดว่า “ผู้ใด” อันรวมถึงผู้สมัครด้วยแล้วนั้น จะมีการกำหนดอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ ๑ - ๑๐ ปี ทั้งนี้ แต่ละขั้นตอนของกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ย่อมมีบทกำหนดโทษกำหนดไว้ตั้งแต่ขั้นตอนแรกก่อนสมัคร และระหว่างการเลือก ซึ่งเป็นกระบวนการในการควบคุมไว้แล้ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๓ พิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

๓.๓.๑ มาตรา ๕

ไม่มีการแก้ไข

สืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญครั้งที่ผ่านมา กรรมการการวิสามัญมีการเสนอข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ประชาชนทั่วไป สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก ซึ่งควรหมายความว่ารวมถึงคนพิการ ผู้สูงอายุ หรือผู้ด้อยโอกาสด้วย และได้มอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ ตรวจสอบกฎหมายอื่น ๆ ที่มีบทบัญญัติในทำนองเดียวกัน โดยจากการตรวจสอบปรากฏข้อเท็จจริงว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. มีกำหนดไว้ในมาตรา ๕ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีกำหนดไว้ในมาตรา ๕ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐ มีกำหนดไว้ในมาตรา ๕ เป็นต้น ทั้งนี้ เป็นการกำหนดบทบัญญัติดังกล่าวในทำนองเดียวกัน ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. มาตรา ๕๗ ได้กำหนดเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการเลือกให้แก่ผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิเลือกซึ่งเป็นคนพิการ

หรือทุพพลภาพ ผู้สูงอายุ หรือผู้ประสบปัญหาในการใช้สิทธิเลือกไว้ด้วยแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการการ
วิสามัญ จึงมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๓.๒ มาตรา ๖

ตัดออก และนำไปบัญญัติ

เป็นมาตรา ๘/๑

เนื่องจากบทบัญญัติในมาตรา ๖ ซึ่งตัดออกและนำไปกำหนดเป็นมาตรา ๘/๑ นั้น
มีคำผิดจำนวนหนึ่งแห่ง ดังนั้น คณะกรรมการการวิสามัญ จึงมีมติแก้ไขในมาตรา ๘/๑ วรรคหนึ่ง
ให้ถูกต้อง จากคำว่า “ซึ่ง” เป็นคำว่า “ซึ่ง” ดังนี้

“มาตรา ๘/๑ การพิจารณาและมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาโดยประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา ซึ่งต้องกำหนดให้การพิจารณาเป็นไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรม ในการนี้ อาจกำหนดให้
ศาลชั้นต้นที่มีเขตอำนาจเป็นผู้รับคำร้องแทนเพื่อจัดส่งให้ศาลฎีกาวินิจฉัย หรืออาจให้ศาลชั้นต้น
เป็นผู้ไต่สวนพยานหลักฐานหรือดำเนินการอื่นที่จำเป็นแทนศาลฎีกาก็ได้

การปฏิบัติหน้าที่ของศาลฎีกาเกี่ยวกับการเลือกตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ ผู้พิพากษาซึ่งร่วมประชุมใหญ่ศาลฎีกา องค์คณะผู้พิพากษา ตลอดจนบุคคล
ซึ่งองค์คณะผู้พิพากษามอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ที่มีสิทธิได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทน แล้วแต่กรณี
ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
ศาลยุติธรรมกำหนด”

๓.๓.๓ มาตรา ๕๘

ไม่มีการแก้ไข

ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง นำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการการ
วิสามัญพิจารณาทบทวน ในกรณีที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ มีมติแก้ไขโดยเพิ่มความในวรรคหนึ่ง
ของมาตรา ๕๘ เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ “มาตรา ๕๘ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่
โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครซึ่งได้รับการประกาศรายชื่อแล้ว...”
กรณีดังกล่าวนี้ เนื่องจากกลไกการเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นระบบปิดอันมีกระบวนการเลือกจากผู้สมัคร
ด้วยตนเอง เมื่อมีการสมัครแล้วจะมีการเปิดเผยรายชื่อของผู้สมัครโดยการประกาศบัญชีรายชื่อของ
ผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับอำเภอ ดังนั้น หากมีการกำหนดเพิ่มความดังกล่าวจะทำให้มีการตีความ
ค่อนข้างแคบ ประกอบกับได้มีการกำหนดค่านิยามของผู้สมัครไว้แล้วในมาตรา ๔ จึงเห็นควรให้คงไว้
ตามร่างเดิม โดยไม่มีการแก้ไข เพราะกรณีมีความผิดเกิดขึ้นในกระบวนการหรือขั้นตอนใด
ย่อมเป็นไปตามบริบทของเนื้อหาหรือเรื่องนั้น ๆ ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ
ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาแล้วเห็นด้วยตามข้อเสนอ จึงมีมติให้คงไว้ตามร่างเดิม
โดยไม่มีการแก้ไข

๓.๓.๔ ประเด็นอื่น ๆ

ข้อเสนอของกรรมการการวิสามัญในประเด็นการจัดทำกฎหมายลำดับรอง
ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. เนื่องจากควรมี
ข้อสังเกตไว้แนบท้ายรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ เกี่ยวกับการกำหนดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ดำเนินการออกระเบียบหรือประกาศตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ โดยเร็ว

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญมีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา สำหรับประกอบการพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป ดังนี้

๑. จัดทำข้อสังเกตแนบท้ายรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ ในประเด็นการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

๒. จัดทำแผนผังกระบวนการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ในประเด็นศาลที่มีอำนาจรับคำร้อง พิจารณา และมีคำวินิจฉัยในคดีเกี่ยวกับกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา

๓. จัดทำตารางเปรียบเทียบบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. (เฉพาะบทบัญญัติที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องอื่น ๆ

- กำหนดการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม : ที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญ มีมตินัดประชุมครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่

๑๑ มกราคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๓๐๑ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๒

เมื่อได้เวลาอันสมควรแล้ว ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ ประธานคณะกรรมการการวิสามัญ ได้กล่าวขอบคุณกรรมการการวิสามัญและผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่าน และขอปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

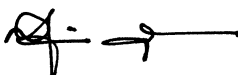
นางสาวสรญา โสภางรีวงศ์ นิติกรชำนาญการพิเศษ

และผู้ช่วยเลขานุการตามข้อบังคับฯ ผู้จัดทำบันทึก

นางสาวสุพร นิลทัพ

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการการวิสามัญ ๓ ตรวจ/ทาน

คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ได้รับรองบันทึกการประชุม ครั้งที่ ๗ วันศุกร์ที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ในการประชุมครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๑

(นายสุชาติ ตระกูลเกษมสุข)

เลขานุการคณะกรรมการการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ